

Grund, at vi bleve — det tør jeg vel nok sige — nærrede den Gang. Jeg antager, at vi alle, hele Folketinget, den Gang handlede i god Tro. Da Spørgsmaalet om Frihed paa Valgdagen blev rejst ved de forskellige Behandlinger af Loven, løb det fra Flertallet her i Salen, baade Højre og de moderate, at Valgdagsfriheden passede ikke paa en Helligdagslov — hvilken oprindelig dog ikke var nogen Helligdagslov — men den skulde ind paa en helt anden Lov. Men jeg ved ikke, om nogen af de ærede Medlemmer have set noget til den Lov, paa hvilken Valgdagens Frihed skulde findes; jeg tror ikke, den endnu er kommen frem, og jeg tror dog nu, at vi belærte af Erfaringen kunne vide, at den kommer heller ikke saaledet. Derfor synes jeg, at der er nogen Rimelighed for Folketinget i nu ikke at slippe den ny Helligdagslov, uden at vi igen sætte Valgdagen op paa den. Det er et Spørgsmaal. Et andet Spørgsmaal er det, der kom frem og blev vedtaget i Endringsforslag her i Tinget, om offentlige Forlystelser og Forsamlings Afholdelse om Søndagen, naar det ikke forstyrer Gudstjenesten. Det blev vedtaget her i Tinget som et Endringsforslag; man var enig om, at der ikke her i Landet var Grund til at indrette mere pietistiske Søndage end i vore Nabolande og i andre Lande overhovedet, og at der ikke var noget ondt i, at nogle havde Lyst til at gaa i Kirke, medens andre havde Lyst til at gaa i Teatret, men ved de andre Behandlinger af Loven blev dette Spørgsmaal udstudt; man fandt sig besøjet til at forkaste dette Forslag, fordi Landstinget en Gang havde forkastet det, og man vedtog en paa Helligdagslov, som ikke havde noget Vægelement i sig. Hvis vi endelig skulle tilbage til Helligdagsloven, saa haaber jeg, at man her i Folketinget kan oparbejde den tidligere gamle, fornuftige Vægmandsstilling, som kunde gøre, at vi kunde vedtage, at Folk skulde have Lov til at bruge deres Søndag, som de vilde, at det ikke vedkom andre Mennesker, om Folk vilde gaa i Kirke, eller om de vilde tilbringe Tiden i gudelige Forsamlinger i deres Huse, eller om der var andre Mennesker, som havde Lyst til at høre opljvende Foredrag eller sige om Søndagen. Derfor tror jeg, der er al Grund til at vende tilbage til det oprindelige Helligdagslovforslag, som blev forandret. Jeg erkender de Herrer's gode Hensigt, som oprindelig indbragte Loven. Jeg har altid paaftaaet og tør med Rette paaftaa, at det var en gal Adresse, man gav Loven; den skulde ikke have hedt Lov om Frihed paa Helligdage, men Lov om Arbejdsfrihed. Men det skete

nu, og jeg tror, at de ærede Herrer bagefter ere komne til at sande, at Loven skulde have haft et andet Flag og en anden Adresse.

Hvad de enkelte Forslag angaar, er jeg stillet noget forskelligt til de to Bestemmelser, der indeholdes i § 1. Jeg har den Tro, at første Stykkes Undtagelse ikke er særdeles nødvendig. Jeg kan ikke tro, at man virkelig for de Tynders Skyld, som enten skulle gøre Indkøb eller betale deres Gæld, skulde være nødt til at holde Butikkerne aabne paa enkelte Søndage, naar man ellers ikke gør det, og jeg er saaledes stillet, at de Argumenter, der ere fremkomne, ikke have overbevist mig. Jeg ved meget godt, at det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Christiansen) er en saa veltalende Mand, at han overhovedet ikke anser andre Argumenter for stikholdende end dem, han selv fremfører. Han vil altsaa rimeligvis ikke kunne tro, at andre Medlemmer ikke have Beviser for deres Vedkommende. Jeg hørte ganske sikkert ikke, at det ærede Medlem selv, naar han overfaldt — jeg tør maaske bruge det Ord — forskellige Talere, anførte noget Argument fra sin Side, men han afviste fort og blankt, hvad der var fremkommet fra andre. Som sagt, dette, at Tyndet skulde være henvist til enkelte Søndage for at betale sin Gæld, synes mig en næsten fantastisk Forestilling, som man ikke behøver at dvæle ved.

Derimod er jeg mere tilbøjelig til at støtte det i 2den Afdeling af § 1 indeholdte Forslag, det, der gælder Suleaften og Nytaarsaften. Jeg har ikke som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds den Tro, at det for de handlende her i Kjøbenhavn vil være noget stort Ubehag eller nogen Ulykke at lukke deres Butikker tidligere paa disse Aftener. Jeg er en gammel Kjøbenhavner ligesom det ærede Medlem, jeg tror endda noget ældre, jeg har en Forriemmelse af, at det ærede Medlem ikke er saa gammel Kjøbenhavner som jeg. Jeg har den Tro, at paa Suleaften og Nytaarsaften, sent paa Aftenen, efter Kl. 7 eller 8 — man kunde jo tale om Klokketøttet — handles der overordentlig lidt. Jeg har ikke fra handlende og Forretningsmænd, jeg kender, hørt andet end, at det er en overordentlig ringe Handel, der finder Sted efter den Tid, og at der er stor Trang for de Folk, der ere beskæftigede i Butikkerne, for det tjenende Personale, som jeg tror, ærede Herrer nævnedes, til at slippe fri paa de Aftener. Medens der nok kunde være mange andre Aftener, hvor jeg vilde være lidet stemt for at stærpe Tvungen, synes jeg dog, at der her kunde være nogen Mening i det, fordi der fra Forretningsmænds